

Klima- og miljødepartementet

Bergen den 22. november 2024

Høring - rapportering om gjennomføring av Århuskonvensjonen om tilgang til miljøinformasjon, allmennhetens deltakelse i beslutningsprosesser og adgang til klage og domstolsprøving på miljøområdet ¹

Norges Miljøvernforbund (NMF) viser til Klima- og miljødepartementets utkast til rapportering om norsk gjennomføring av Århuskonvensjonen på høringssiden. Mye er bra i forhold til lovgivning og miljøinformasjon tilgjengeliggjort i forskjellige offentlige kartverktøy og databaser, men det er dessverre store negative avvik innenfor alle områder og nivå av norsk miljøforvaltning i forhold til Århuskonvensjonens prinsipp, målsetning og bestemmelser.

Det hjelper f.eks lite for befolkningen, berørte og organisasjoner å bruke store ressurser på å jobbe med enkeltsaker når det utløsende og drivende beslutningsprosesser for disse aldri har vært ute på høring eller vært åpnet for deltakelse. Et eksempel på dette er den store samlede pågangen av nye kraftkrevende virksomheter som datasenter, hydrogen/ammoniakk m.m. Høring på ny ekomlov – datasenterhøring ble sendt på høring i 2022 og regjeringens vegkart for hydrogen ble sendt ut i 2021, men det har aldri vært en samlet høring på slik fremtidig kraftkrevende virksomheter. Allikevel er det slike strategier som står som de største driverne til arealkrevende kraftutbygginger med tilhørende naturtap. Pr. i dag er det ingen plan, prioritering eller tak på slike kraftkrevende planer og etableringer. Det eneste som gjelder er prinsippet om første mann til «mølla» hos Statnett, og så må noen andre i en annen kommune dekke inn dette tildelte forbruket med kraftutbygginger og naturtap.

Et eksempel på dette er Googles datasenter i Skien kommune som alene vil legge beslag på 840 MW som tilsvarer ca 5% av Norges strømforbruk i dag. Et annet er australske FFIs hydrogenfabrikk som planlegges på Holmaneset i Bremanger som kommer til å kreve 300 MW i effekt. Det er i dag et helt hav av tilsvarende planer, og ingen har oversikt. Det er heller ikke mulig å få innsyn i hvem som står bak noen av disse planene hos Statnett med begrunnelsen gitt av Statnetts saksbehandler «På grunn av Offentleglova kan jeg ikke sende deg navn på kunde». Slike etableringer kan gi og utløse store negative konsekvenser i andre kommuner eller videre ut i landet i forhold til naturinngrep uten at de har noen som helst mulighet til deltakelse i vedtakskommunens beslutningsprosesser.

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-rapportering-om-gjennomforing-av-arhuskonvensjonen-om-tilgang-til-miljoinformasjon-allmennhetens-deltakelse-i-beslutningsprosesser-og-adgang-til-klage-og-domstolsproving-pa-miljoområdet/id3050525/>

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Et annet eksempel er statsministerens famøse brev til «*Dear Ursula*» der han på vegne av regjeringen kunne love EU at Norge forplikter seg til å bygge ut 30 GW havvind innen 2040, og der han kunne love «*Furthermore, a significant portion of the 30 GW will be available for export til Europe*». ² Dette målet og løftet til EU var aldri ute på høring til folket før brevet til Europakommisjonens president ble sendt.

De samme 30 GW havvind var allerede lagt inn som et grunnlag da regjeringen satt ned energikommisjonen, og som også ble en del av grunnlaget i kommisjonens konklusjon og rapport. Høringen i etterkant dreide seg om selve konklusjonen i rapporten, uten at de fastsatte 30 GW havvind noensinne ble gjenstand for involvering i noen beslutningsprosesser rundt disse. Havvind har store miljøkonsekvenser, og det er viktig at befolkningen også blir involvert i selve grunnlaget, og ikke bare blir involvert i de påfølgende enkeltsakene i etterkant.

Et annet eksempel er den såkalte «Finnmarkspakken» med elektrifisering av Melkøya. Beløpsgrensen for regjeringens fullmakt til å vedta saker er på 15 milliarder. PUD/PAD for selve anlegget på Melkøya alene er på 13,2 milliarder med et usikkerhetsspenn på +/- 20% svarer statsråd Aasland skriftlige på svar til stortingsrepresentant Sofie Marhaug. ³ Altså opptil 16,2 milliarder som er langt over de 15 milliardene regjeringen har fullmakt til å vedta. I tillegg forutsetter samme vedtak en storstilt utbygging av nye 420 kV linjer over store deler av Finnmark, med en storstilt utbygging av vindkraft på land og havvind utenfor kysten som inndekning. Her legger regjeringen med ett (ulovlig) vedtak opp til at det blir en lang rekke nye Fosen-saker over vår nordligste landsdel uten at befolkningen har fått deltatt tilstrekkelig i beslutningsprosessene i forkant. Det blir i stedet konflikt på konflikt i kommune etter kommune som følge av dette ene vedtaket, og slik er det også flere andre steder i landet også.

Som miljøorganisasjon ser vi flere omfattende omgørelser og brudd på innenfor alle områder og nivå av norsk miljøforvaltning i forhold til Århuskonvensjonens prinsipper, målsetning og bestemmelser – enten dette dreier seg om samferdsel, energi, gruve, oppdrett m.m.

Norges Miljøvernforbund forventer at Norges myndigheters rapportering til UNECE om gjennomføring av Århuskonvensjonen opplyser UNECE at Norge har store avvik som må rettes for å komme i mål med konvensjonens forpliktende krav.

Norges Miljøvernforbund vil levere sin egen rapport om Norges avvik direkte til UNECE.

Med miljøvennlig hilsen
Norges Miljøvernforbund

Ruben Oddekalv - Leder
ruben@nmf.no

Arnfinn Nilsen – Saksbehandler
arnfinn@nmf.no

² <https://www.dagbladet.no/nyheter/store-i-brev-til-eu-lover-bort-strommen/79373183>

³ <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=92738>

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593 Tlf: 55 30 67 00
5806 BERGEN Faks: 55 30 67 01
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982 Org.nr. 871 351 082 MVA
Internett: www.nmf.no Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

